

PL ISSN 0419-8824

DZIEJE NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XIX

1987

3

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOJIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1988

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Antoni Czubiński,
Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej
Kwilecki, Piotr Łossowski, Waldemar Michowicz, Jan Mo-
lenda, Franciszek Ryszka, Henryk Śląbek, Witold Stankie-
wicz, Wiesław Śladkowski, Michał Śliwa, Jan Tomicki,
Jan Zamojski, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ REDAKCJI

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo Wrocław. Oddział
w Warszawie 1988. Nakład 1550 egz. Objętość: ark. wyd. 23,00, ark.
druk. 15,50, ark. A1 20,60. Papier druk. sat. kl. III, 80 g, 70×100.
Oddano do składania 23.06.87. Podpisano do druku w marcu 1988 r.
Wydrukowano w marcu 1988 r. w Warszawskiej Drukarni Naukowej.
Zam. 460/87 U-69 Cena zł 280,—

SPIS TREŚCI

Ełzbieta Znamierowska-Rakk — Proces debulgaryzacji Tracji Zachodniej po I wojnie światowej	3
Włodzimierz Mich — Etos ziemianki w działalności Związku Ziernian w Warszawie	23
Andrzej Werblan — Władysław Gomułka w okresie referendum i wyborów do Sejmu Ustawodawczego	51

MATERIAŁY

Stosunki polsko-radzieckie w świetle francuskiej dokumentacji dyplomatycznej 1944 roku (styczeń—lipiec 1944) — Zofia Zaks	111

MISCELLANEA

Wspomnienia z okupowanego Lwowa — Ryszard Torzecki	141

PRZEGŁĄDY BADAŃ

Stan i perspektywy badań nad przebiegiem denazyfikacji na obszarze okupowanych Niemiec — Maria Wardzyńska	155

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Andrzej Rzepniewski — Francuski przyczynek do dziejów „Bitwy o Angię”	165
Na marginesie Armii Prusy Jana Wróblewskiego — Marek Ney-Krawicz	169
D Bilandžić, Historija Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Glavni procesi 1918—1985 — Michał J. Zacharias	174
T. Dąbkowski, Ukraiński ruch narodowy w Galicji Wschodniej 1912—1923 — Eugeniusz Koko	183
M. Mroczko, Polska myśl zachodnia 1918—1939. Kształtowanie i upowszechnienie — Wojciech Wrzesiński	186
H. Rollet, La Pologne au XXe siècle — Józef Łaptos	192
A. Aubert i in., Historia Kościoła — Stanisław Antczak	196
Józef Szacki — O stosunkach polsko-litewskich w latach 1939—1940	200

W. Sułkowska, Koncepcje społeczno-ekonomiczne i działalność Feliksa Mły-	
narskiego — Maciej L. Jagóra	203
G. Markow, Byłgaro-germanskie otnoszenija 1931—1939 — Elżbieta Zna-	
mierowska-Rakk	209
A. Andrusiewicz, Stronnictwo Pracy 1937—1950. Ze studiów nad dziejami	
najnowszymi chadecji w Polsce — Jacek M. Majchrowski	215
J. Majchrowski, Szkice z historii polskiej prawicy politycznej lat Drugiej	
Rzeczypospolitej — Krzysztof Kawalec	219
H. Breitinger, Als Deutschenseelsorger in Posen und im Warthegau — Cze-	
sław Łuczak	222
M. Musielak, Polski Związek Zachodni 1944—1950 — Wojciech Wrze-	
siński	227

LISTY DO REDAKCJI

,Spór" czy próba indoktrynacji — Ludwik Hass	233
Jeszcze raz w sprawie „Dymitra”	238
W sprawie artykułu o prasie podziemnej we Francji — Henryk Jabłoń-	
ski, Jan E. Zamojski	240

СОДЕРЖАНИЕ

Эльжбета Знамеровска-Ракк — Процесс деболгаризации Западной Фракии после первой мировой войны	3
Владзимеж Мих — Понятие дворянской чести в деятельности Дворянского союза в Варшаве	23
Анджей Верблян — Владислав Гомулка в период референдума и выборов Законодательного Сейма	51

МАТЕРИАЛЫ

РАЗНОЕ

ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ

CONTENTS

Elżbieta Znamierowska-Rakk — De-Bulgarization of Western Thrace after World War I	3
Włodzimierz Mich — Gentry Ethos in the Activities of the Union of Landed Gentry in Warsaw	23
Andrzej Werblan — Władysław Gomułka in the Period of the Referendum and the Elections to the Legislative Seym	51

MATERIALS

MISCELLANEA

REVIEWS OF STUDIES

CRITICAL ARTICLES AND REVIEWS

LETTERS TO THE EDITORS

TABLE DES MATIÈRES

Elżbieta Znamierowska-Rak — Le processus de la débulgarisation de la Thrace de l'Ouest après la première guerre mondiale	3
Włodzimierz Mich — L'éthos terrien dans l'activité de l'Union des Terriens à Varsovie	23
Andrzej Werblan — Władysław Gomułka à l'époque de référendum et de l'élection à la Diète Législative	51

DOCUMENTS

MISCELLANEA

RECHERCHE SCIENTIFIQUE

CRITIQUE ET ANALYSE DES LIVRES

CORRESPONDENCE

Cena zł 280,—